

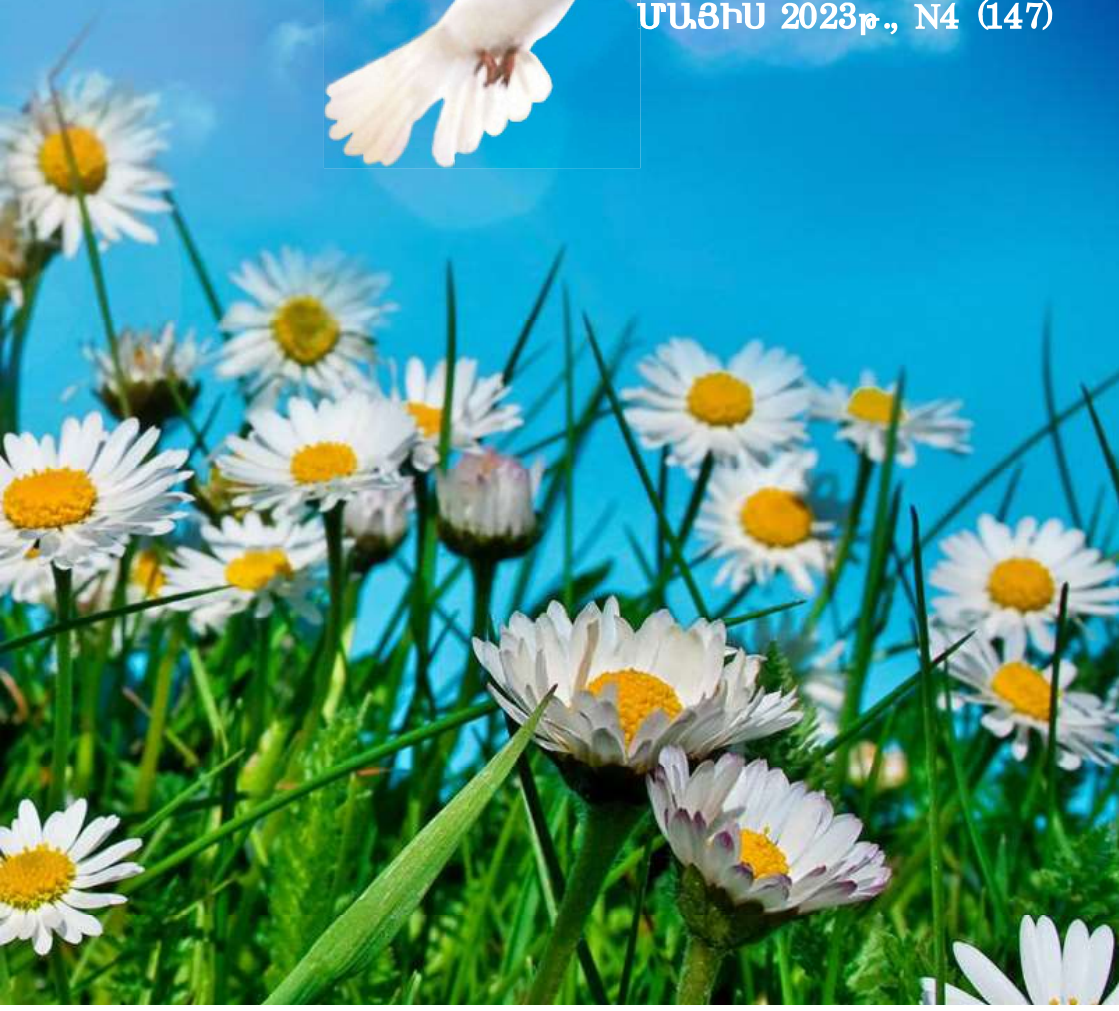
«Եկեք ինձի, բոլոր յոզնած ու բեռնատրուածներ...»:
Մատթեոս 11.28

ԲԱՐԻ

ԼՈՒՐ

ՄԱՅԻՍ 2023թ., N4 (147)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎԵՏԱՐԱՆԻ ՀԱՎԱՏՔԻ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՆԵՐ

ԱՄՍԱԳԻՐ

ՄԱՑԻՍ 2023թ., N4 (147)

Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից

ԱՅՍ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԿԱՐԴԱՑԵՔ

Իրարու բեռ վերցնենք հեգուքյան հոգիով	1
Աստվածապաշտությունն թե՞ կռապաշտություն	4
Նուռլան Տուլեյնովի վկայությունը	7
Աստված բուրրի Աստվածն է	10
Նիկոլայ Տելեգայի կյանքի պատմությունից	12
Տերը հոգում է մեր կարիքները	15

Միռելի՛ ընթերցողներ, խնդրում ենք աղոթել, որ թերթի միջոցով տարածվի Ավետարանի Բարի Լուրը, ու ցանկեն ճշմարտության սերմերը, որպեսզի մարդիկ դառնան Աստծուն և հավիտենական կյանք ունենան:

Միռելի՛ ընթերցողներ, խնդրում ենք Ձեր դիտողությունները, առաջարկությունները ու նվիրատվությունները ուղարկել խմբագրություն: Մենք սիրով հաշվի կառնենք Ձեր արձագանքները: Էլ. հասցե՝ info@barilur.org

Իրարու բեռ վերցնենք հեզուրթյան հոգիով...

Աստված ևս մեկ անգամ
զգուշացնում է, մարդիկ:

«Եղբայրներ, եթե մեկը յանկարծ
ինչ և ի՞նչ յանցանքով բռնուելու ըլլայ,
դուք որ հոգևոր էք, այնպիսին հեզու-
թեան հոգիով ուղղութեան բերէք. քո
անձիդ ալ զգուշութիւն ըրէ որ ըլլայ թէ
փորձութեան մէջ իյնաս: Իրարու նե-
ղութիւնները կրեցէք, և այնպէս Քրիս-
տոսի օրէնքը կատարեցէք ... Վասն զի
ամէն մեկը իր բեռը պիտի կրէ» (Գաղ.
6:1-5):

Գիտե՞ք, սիրելիներ, քանի դեռ
մենք չենք հայտնվել ինչ-որ անկու-
մային իրավիճակի մեջ, չենք կարող
հասկանալ այդ իրավիճակում գտնվող
մարդկանց: Ու չհասկանալով՝ հաճախ
մեր արարքներով կարող ենք նրանց
ավելի խորը անկման պատճառ դառ-
նալ: Նույնիսկ հնարավոր է՝ ուզում ենք
օգնել, բայց քանի որ նրանց չենք
հասկանում և նրանց վիճակը չենք
պատկերացնում, մենք մեր սարքած
օգուտով ավելի վնաս ենք բերում:
Փորձենք վերլուծել **Գաղատացիներ
6:1-5**-ը: Երբ մենք տեսնում ենք ինչ-որ
մեկին մեղքի մեջ, մեր առաջին ռեակ-
ցիան ինչպիսի՞ն է: Շատերիս ներսում
անմիջապես դատեր են բարձրանում:
Ինչո՞ւ. որովհետև մենք մեզ ավելի
բարձր ենք տեսնում, ավելի լավն ենք
տեսնում: Բայց Աստված ինչ է ասում.

Ինձանի՞ց սովորեք, որ հեզ եմ ու
սրտով խոնարհ: Մենք այսպիսի՞ն ենք:
Կա՞մ մեկը, անգամ երկար տարիների
հավատացյալ, որ մեղքի մեջ գտնվե-
լով՝ աղոթել է, ու Տերը նրան մերժել է՝
Հերիք է, հոգնեցրի՞ր, էլ քեզ չե՞մ
ողորմելու...: Տեսե՞ք, թե ինչքա՞ն ողոր-
մած է մեր հանդեպ Տերը: Ու հիմա Նա
ասում է՝ մույն հոգին էլ դու՛ ունեցիր:
Նայենք մեր սրտերին: Ասենք՝ մեր
քույրը կամ եղբայրը «ընկել է», մի
վատ արարք է թույլ տվել: Մեր վերա-
բերմունքը ինչպիսին է՝ դատ, բամբա-
սանք, թե՞ սրտացավ աղոթք ...: Եկե՛ք
տեսնենք՝ մե՛ր սրտի մեջ ինչեր կան,
ինչեր են գլուխ բարձրացնում: Օրեր
առաջ մի տեսիլք-երազ տեսա ու շատ
սարսափեցի: Նման սարսափ իմ
կյանքում դեռ չէր եղել: Տեսնում եմ՝
մեր՝ Տարոնի տարածքի եկեղեցին է, ու
բոլորը ներկա են: Մի բացակա մարդ
չկա: Չարմանում եմ: Նման բան չի
լինում, որ հավաքույթին բոլորը ներկա
լինեն: Հետո հավաքույթը կարծես
տեսնում եմ Երևանի մարզահամա-
լիրում: Ու հասկանում եմ, որ ամբողջ
Հայաստանի բոլոր հոգևորներն են
այնտեղ: Ապա այդ տարածքը վերած-
վում է մի անծայրածիր տարածքի, և
հասկանում եմ, որ ամբողջ աշխարհի
հոգևորներն են: Ինձ ասում են՝ առաջ
գնա: Դիմացը երեք մատարան էր՝ ծայ-

րը չէր երևում: Դրանք ծառայողների համար էին: Տեսնում եմ՝ ժողովուրդը լցվում է: Ես նստեցի 2-րդ նստարանին՝ մտածելով, որ առաջինին ավելի ավագ եղբայրները կնստեն: Ապա ձայն եմ լսում. «Հիմա կմոտենան իմ ծառայողները»: Նրանք եկան, և առաջինը, որ ասացին.

-Այստեղ մարդիկ կան, որ իրենց տեղում չեն նստել. դրանք պետք է վեր կենան:

Տեսնում եմ՝ մարդիկ վեր են կենում, շրջվում ու գնում դեպի վերջը. այնտեղ աչ և ձախ կողմերից դռներ էին, նրանց տեղում նստում են կանգնած մարդիկ: Երբ դռները բացվում են, տեսնում եմ՝ դռներից այն կողմ մո՛ւթ մութ է: Այդ մարդիկ մտնում էին այդ խավարը: Հետո մի շլացնող Լույս եմ տեսնում, և Նա՝ Լույսը, խոսում է անձայն. նայում է քո սրտին, ու դու հասկանում ես՝ ինչ է քեզ ասում, ու քո խոսքն էլ, որ էլի անձայն է, Ինքն է հասկանում: Ապա լսում եմ.

-Այստեղ մարդիկ կան՝ դատողներ, չարախոսներ, քսուներ, կեղծավորներ, ստախոսներ..., - ու մարդիկ խելոք կանգնում են ու դուրս են գալիս վերջի դռներից: Հիմա մի դող է ինձ բռնել. աղաղակում եմ.

-Աստված ջան, ես մեղավոր եմ, - և ինչ սխալներ արել եմ, ես տեսնում եմ իմ մեջ: Լացով գոռում եմ, - Հիսուս ջան, հեսա ինձ էլ դուրս կհանեն: Տե՛ր, ների՛ր, ողորմի՛ր:

Մարդիկ սուս արած դուրս էին գալիս. ոչ մեկը չէր էլ փորձում արդարանալ, թե սրա կամ նրա պատճառով եմ այս կամ այն հանցանքն արել: Ես շարունակում էի ողբալ ու աղաղակել,

ու Տերն ինձ ասաց՝ հանգստացի՛ր: Նայում եմ՝ շատ քիչ ժողովուրդ է մնացել: Տերը նրանց, ովքեր մնացել էին, կտրեց երկրից, ու բարձրանում էինք՝ բոլորս սպիտակ-սպիտակ: Աննկարագրելի գեղեցիկ տեսարան է բացվում մեր առաջ. մտածում եմ՝ ահա թե ինչու էր Պողոս առաքյալը ասում՝ աչք չի տեսել, ականջ չի լսել: Տերը ինձ երկու անգամ էլ էր ցույց տվել հափըշտակությունը, բայց սա ուրիշ էր: Այնպիսի՝ քաղցրություն էր, այնպիսի՝ երանություն...: Ասում եմ՝ Հիսուս ջան, ահա բերել ես, թո՛ղ մնանք: Բայց մի ուժ մեզ գոռով քաշում, իջեցնում է, ու նորից մարմիններիս մեջ ենք մտնում: Եվ լսում ենք ձայնը.

-Գնացե՛ք, ապաշխարե՛ք, արժանի կյանք ապրե՛ք, որ երկնքին արժանանաք, որ դուք էլ է՛ն դուրս գնացողների հետ չլինեք:

Գիտե՞ք, ժողովուրդ ջան, ես այնտեղ չլսեցի, որ ասե՛ր՝ անառակներ, դու՛րս եկեք, գողե՛ր, դու՛րս եկեք, թեկուզ նրանք էլ տեղ չունեն այնտեղ:

Սիրելիներ, երբ մեկը մարդ է սպանում, գողություն կամ անբարոյություն է անում, անմիջապես մատնացույց ենք անում՝ սա էս արեց, նա է՛ն արեց, բայց որ մենք դատում ենք, բամբասում ենք, չարախոսում ենք, ոչինչ: Այսինքն՝ մենք մեզ նրանցից բարձր ենք տեսնում: Եթե մենք դիմացինին գոնե մեզ հավասար տեսնենք, չեմ ասում՝ մեզանից բարձր, էլ չենք դատի, չենք բամբասի, չարախոսի: Տերը մեզ ասում է՝ Զգուշությո՛ւն արա անձիդ:

Աստված մովաբացիներին պատժեց այն բանի համար, որ նրանք ուրախացան իրենց թշնամու՝ իսրա-

յեւացիների դժբախտության վրա, երբ նրանք պատժվում էին իրենց մեղքերի համար: Երբեք թշնամուղ դժբախտության վրա չուրախանաս:

Զգույշ լինենք, երբեք մենք մեզ ուրիշներից լավը չհամարենք և սխալի մեջ ընկածին էլ հեգուքյան հոգիով զգուշացնենք, ցեխն ընկածին ցեխից հանենք, ոչ թե գլխին խփենք ու ավելի խորն ընկղմենք: Մտածի՛ր՝ եթե դու լինեիր նրա տեղը, ինչ կուզեիր, որ քեզ անեին, ինչպես վարվեին: Մեկը փշրված է, մեկը՝ հիվանդ, մեկը՝ տկար, մեկը՝ աղքատ, մեկը՝ սոված, մեկը՝ ծառավ, այդ ժամանակ ինչ կուզեն նրանք: Սիրելիներ, Տերը ներում է, օգնում է, բարձրացնում, մենք էլ պետք է նույնը անենք: Զգուշություն անենք մեր անձերին, որ փորձության չհանդիպենք: Եթե Տերը թույլ տվեց փորձություն, ով կարող է փախչել: Մեկը որ սոված է, ես նրանից լավը չեմ, որ հաց ունեմ ուտելու: Մեկի ընտանիքում հոգս կա, ես նրանից լավը չեմ, որ իմ ընտանիքում այդ հոգսը չկա: Բոլոր ողորմությունները Աստծուց են: Գրված է՝ իրարու բեռ վերցրեք և այդպես՝ Քրիստոսի Օրենքը կատարեք: Քրիստոսը Իր Այանքը դրեց ու մեզ փրկեց, որ սուրբերը ժառանգեն երկինքը, բնավ ոչ մի մեղք երկինք չի մտնելու: Ասենք՝ ես Աֆրիկա թոչնելու տոմս ունեմ, բայց մինչև չնստեմ Աֆրիկա թոչող ինքնաթիռը ու չթռչեմ, Աֆրիկան չեմ տեսնի: Քրիստոնյան պետք է ապրի Աստծո խոսքին համապատասխան կյանք՝ պարկեշտ ու սուրբ լինի, որ տեսնեն մեր բարի գործերը ու փառավորեն Հորը, որ երկնքում է: Հիսուսը մեկ պատվիրան մեզ տվեց՝ մեկզմեկ սի-

րեք, ինչպես ես ձեզ սիրեցի: Երբ ես տկարիմ, թուլիմ, ընկածիմ անեմ այն, ինչ կուզեմ՝ ինձ անեն, կկատարեմ Տիրոջ օրենքն ու պատվիրանները՝ Սիրի՛ր քո ընկերը քո անձի պես: Ահա այդ դեպքում մենք իրարու «բեռ կըվերցնենք»: Բայց, ցավոք, հաճախ մենք իրարու «բեռներ» ենք ավելացնում: Հոգևոր կյանքը Քրիստոսի մեջ լինելն է ու Նրա հետ ապրելն է: Քրիստոսի թագավորությունը մեր մեջ ունենալով՝ կգնանք սրբությունից սրբություն, նորոգությունից նորոգություն: Աստված մեզ տանում է Իր ջրերի խորքը մինչև ընկղմվելը, բայց հաճախ մարդիկ բավարարվում են ոտնաթաթերը թրջելով:

Մի կարևոր հոգս ես. մեր հարագատներից շատերը դեռ Քրիստոսին չեն հանդիպել. մի՞թե մենք այստեղ անելիք չունենք: Դժոխքը իրականություն է, սիրելի՛ քույր-եղբայրներ, ու այնտեղ պիտի գնան նրանք, ովքեր Քրիստոս-Այանքի հետ հաղորդ չեն: Յավալի է, որ լոկ Քրիստոս անունը կրողներ լինենք, և հերիք է անունով բավարարվենք, ինչ-որ բաներ անելով բավարարվենք՝ հավատացյալ ենք, հասել ենք ինչ-որ բանի, է՛լ անելիք չունենք: Եթե այսպես եմ մտածում, խաբված եմ: Վերջին օրը վա՛յ ինձ:

Գաղատացիներ 6:5-ում կարդացինք՝ Ամեն մեկը իր բեռը վերցնի: Ի՞նչ է սա: Հաճախ մենք չենք ուզում մեր «բեռը» տանել ու փորձում ենք այն ուրիշի ուսին դնել: Եվ բողոքում ու դժգոհում ենք այն մարդկանցից, ովքեր առանց այդ էլ բեռների տակ կքված են: Գրված է՝ սգորուկը երկու աղջիկ ուներ՝ անունները՝ Տուր, Տուր: Սա Աս-

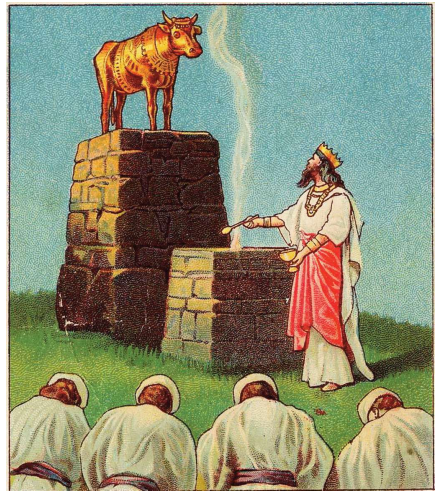
տծուն հաճելի չէ: Զգուշանանք մի ցավոտ հարցից էլ. երբեք չասենք՝ ես եմ, ես եմ: Միայն Մեկը իրավունք ունի ասելու՝ ԵՍ ԵՄ՝ Տերը: Հիշե՛ք՝ մեկն էլ ասաց՝ ես եմ՝ Արուսյակը, և ընկավ: Քննենք մեր անձերը, սիրելիներս: Բոլորս ենք կանգնելու Աստծու առաջ՝

պատասխան տալու: Չլինի՝ վերջին օրը ահով ու դողով կանգնենք, ինչպես ես էի՝ տեսիլք-երազիս մեջ, այլ ուրախությունով սպասենք Տիրոջ գալուստին:

**Արարկ եղբայր
(ք. Վանաձոր, հովիվ)**

ԱՍՏՎԱԾՊԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԹԵ՛ ԿՌԱՊԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Աստծո խոսքը քրիստոնյաներին հորդորում է՝ ասելով. *«Որդյակներ, ինքներդ չե՛զ կուռքերից մաքրեցե՛ք» (Ա Հովհ. 5:21)*: Մարդու սրտում անդադար պաշտամունք է կատարվում: Մարդը կամ Աստվածապաշտ է, կամ կռապաշտ: Եթե մարդը կռապաշտ է, ապա նրա սրտում կան բազմաթիվ կուռքեր՝ կին, ամուսին, երեխա, փող և այլն: Կուռքի կիսվել մարդու սրտի գահին բազմած ամենամեծ կուռքի՝ «պաշտելի» անձի մասին: Կռապաշտ մարդը իր անձի համար կարող է գոհաբերել վերը նշված և չնշված բոլոր կուռքերը: Տեր Հիսուսը շփվեց գողերի, ավազակների, մարդասպանների, անառակների հետ, բայց անձնապաշտ-կռապաշտների՝ փարիսեցիների հետ՝ ոչ: Եվ հենց նրանք էլ խաչեցին Տիրոջը: Անձնապաշտ քրիստոնյան մարդկանց նրկատմամբ իր վարմունքներով ամեն օր խաչում է Հիսուսին (Մատթ. 25:40). *«Ճշմարիտ ասում եմ չե՛զ, քանի որ իմ այս եղբայրներես ամենևն պզրիկներեն մեկուն ըրիք. ինձի ըրիք»*: Եվ քա-

նի որ անձի պաշտամունքը կուրացնում է մարդու, հաճախ նաև քրիստոնյայի աչքերը և խլացնում ականջները, ցավալիորեն նա դա (իր անձնապաշտությունը) չի տեսնում և դրանից զգուշանալու հորդորանքն էլ չի լսում: Եվ կարող է մեծամեծ գործեր անել, նույնիսկ մարմինը այրելու տալ և գործերով իրեն համոզել, որ ինքը Աստվածապաշտ է:

Առաքյալը հորդորում է քրիստոնյաներին. *«Խնդագողների հեղ խնդացե՛ք, լացողների հեղ լացե՛ք» (Հռովմ. 12:15)*: Բայց անճնապաշտ քրիստոնյան լացում է, երբ ժողովուրդը ուրախանում է, որովհետև ուրիշն է ուրախության պատճառը, ինքը չէ, իրենով չէ: Եվ ուրախանում է, երբ ժողովուրդը լացում է: Իրեն մերժել են ուշադրության կենտրոնում լինելուց, իրեն մայում են՝ ինչպես բոլորին՝ որպես սովորական եղբայր կամ քույր: Աստվածապաշտը մասնակից է ուրախությանը, հաջողություններին՝ անկախ ներանից, թե ում միջոցով դա եղավ, կարևորը՝ որ գործը առաջ գնաց, Տիրոջ կամքը կատարվի: Մասնակից է սուգին՝ անկախ նրանից, թե ով է սուգի պատճառը՝ բարեկա՞մ, թե հակառակորդ: Հիմա բերեմ մի քանի օրինակներ: Տերը, օգտագործելով պատանի Դավթին, Իսրայելին հաղթանակ էր շնորհել (Ա Թագ. 18:6-11): Մի՞թե դա Դավթի շնորհքն էր, չէ՞ որ այդ ամենը Աստված արեց: Առակաց 14:30-ում գրված է. *«Հանդարտ սիրտը մարմնին կյանք է, բայց նախանձը ոսկորների միջուկն է»*:

Սավուդը (նաև Սավուդի հոգեբանությամբ քրիստոնյաները), քանի որ կյանքի ընթացքում չէր ապաշխարել, յուղ չէր հավաքել, նրա հոգևոր ամբողջությունը փտած էր, և «գետերը վարարեցին», փորձությունը՝ նախանձի տեսքով եկավ, և նրա կառույցը փլվեց: Եսը գլուխ բարձրացրեց: Նա չէր տեսնում Աստծուն, Նրա Շնորհքը և ուզում էր սպանել Դավթին (եղբորը կամ քրոջը): Ես երկու եղբայրների երեխաների ամեն օր դպրոցից տուն էի բերում: Այնպես եղավ, որ եղբայրների

մեկին, որը նկատելի անճնապաշտության տկարություն ուներ, փորձեցի զգուշորեն խրատել: Հաջորդ օրը, նրա երեխաները հրաժարվեցին մատել իմ մեքենան: Նա, վիրավորվելով իմ հորդորանքից, արգելել էր իր երեխաներին մատել իմ մեքենան: Իր «ես»-ի համար նա թունավորել էր իր երեխաների հոգին. նա սպանել էր իր երեխաներին: Յավալիորեն նրա կուռքը՝ «ես»-ը, կուրացրել էր իր աչքերը, և նա դա չէր տեսնում: Եկեղեցիներից մեկում մի եղբայր իր վրա եղած Աստծո շնորհքով սերտողություն էր անում: Երկու-երեք ամիս հետո հովիվը, տեսնելով, որ ժողովրդի ուշադրությունը գրնում է եղբոր կողմը (թեև ժողովրդի ուշադրությունը Խոսքի վրա էր, և կերակրվում էր), դադարեցրեց սերտողության պաշտամունքը, խափանեց Աստծո գործը: Անճնապաշտը իրենից բացի ուրիշ ոչ մեկին չի համոզում:

Գործք 8:4-23. Այս պատմությունը Միմոն մոգի և Աստծո հրաշալի գործի մասին է: Միմոնը մոգ էր և իր կախարդություններով Սամարիայում ժողովրդի ուշադրության կենտրոնում էր: Նա դարձի եկավ՝ տեսնելով Աստծո հրաշքները Փիլիպոսի միջոցով: Բայց իր ընթացքի մեջ չապաշխարեց, չլցվեց յուղով և, տեսնելով, որ ինքն այլևս ուշադրության կենտրոնում չէ, առաքյալներին դրամ առաջարկեց, որ այդ պարգևը իրեն էլ տրվի, որ ում վրա ձեռք դնի, Սուրբ Հոգով մկրտի, որ ինքն էլ ուշադրության արժանանա: Այնքան էր անձի կուռքը կուրացրել նրան, որ չէր տեսնում, որ այդ Շնորհքը երկնքից է: Մոգի հոգեբանությամբ էր, քրիստոնյայի շորերով: Որքան եղբայրներ և քույրեր այսօր փա-

փագում են ունենալ երևացող պարզեցման՝ իրենց անձը երկցնելու համար, փոխարեն մախանձավոր լինելու (Ա Պետրոս 1:15)՝ վարքով նմանվելու իրենց կանչող Սուրբին:

Բ Թագ. 1:17. Աստծո մարդը՝ Դավիթը (յուրով լեցուն քրիստոնյան), լաց է լինում, երբ մահացել էր իրեն հալածողը, և նա անհուն սիրո ողբ է երգում Սավուդի մահվան առիթով:

Ա Թագ. 23:16-18. Թագավորի որդին՝ ապագա թագավորը՝ հրաշալի Հովնաթանը, տեսնում էր Դավթի վրա եղած օծությունը և ուրախությամբ հայտարարում է. «Դու Իսրայելի վրա թագավոր պիտի լինես, ու ես քո երկրորդը պիտի լինեմ»: Այսօր որքան անձնապաշտ, մոգի հոգեբանությամբ քրիստոնյաներ «իրար ուտում և խածնում են»՝ տան մեջ առաջինը լինելու համար, եկեղեցիներում, մարդ-մարդ հարաբերության մեջ: Շուտով գալու է ԱՌԱՋԻՆԸ, բայց անձնապաշտները դեռ վիճում են՝ թե ով է լինելու առաջինը: Քչերին է հետաքրքրում երկրորդը լինելու հրաշալի պարզը:

Ես ինքս էլ հեռու չեմ եղել այս ահավոր մեղքից, երբ քրիստոնյան կարող է անել մեծամեծ գործեր՝ սրտում մերժելով Աստծուն: Սակայն մի հրաշալի օր Տերը գորավոր Խոսքով խոսեց ստիս հետ՝ «Ղազարո՛ւ, դո՛ւրս ել գերեզմանից»: Այդ կանչը այնպիսի ՄԵՐ էր, որ ինձ՝ մեռածիս, հանեց անձնապաշտության գերեզմանից: Դժվար պայքար էր անձնապաշտությունից հրաժարվելը: Բայց որոշումը կայացված էր:

Բ Թեսաղ. 1:3. «Պարտական ենք ամեն ժամանակ Աստծուց գոհանալու

ձեզ համար, եղբայրներ, քանզի ձեր հավատքը շատ աճելու վրա է, և ձեր սերը իրարու վրա կշատանա»: Ուրախով որ քրիստոնյաները հավատան, որ Հիսուսը ճշմարիտ Աստված է և Կյանք (ոչ թե իրենց անձը), այնքանով իրարու վրա սերը կշատանա, և նոր միայն այնտեղ կկատարվի ճշմարիտ, հրաշալի երկրպագություն՝ Տիրոջ ուզածի պես:

Կուզե՞ս իմանալ՝ դու Աստվածապաշտ ես, թե անձնապաշտ: Ահա ջերմաշափը. դու ուրախանո՞ւմ ես, երբ Աստված քո եղբորը կամ քրոջը բարձրացնում է եկեղեցում, թե՞ տխրում ես՝ մտածելով՝ ափսո՛ւ՝ ես չեի: Կամ եթե քեզնից ավելի հարգելի մեկին ձախորդություն է պատահում, դու ցավո՞ւմ ես, թե՞ ուրախանում:

Սիրելի՛ եղբայրներ և քույրեր, այսօր բաց է Քրիստոս-տապանի փառավոր Շնորհքի դուռը, դեռ ժամանակ կա, աճապարենք մտնելու ԲՐԻՍՏՈՍ-ՏԱՊԱՆ: «Նեղ դռնեն նե՛րս մտեք...» (**Մաթթ. 7:13**):

Ի՛նչ ենք տանելու մենք այս աշխարհից,

Արի՛ դարարկվենք այս չար քեռներից,

Երկնքից իջած պարզ և եղբայր, Ուրախանալը եղբորդ համար, Եվ Աստվածային ներգործություն է

Եղբորդ համար Աստծուն փառք տալը,

Այստեղ է Կյանքը և օրհնությունը՝ Եղբոր Շնորհքով ուրախանալը: Ամեն:

Գարեգին Մխիթարյան (ԱՄՆ, քաղաք Հոլիվուդ)

ՆՈՒՈՒԼԱՆ ՏՈՒԼԵՅՆՈՎԻ ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ազգությամբ դազախ եմ: Մինչև 1997 թիվը ապրում էի՝ ինչպես բոլոր մուսուլմանները: 1997թ-ին հիվանդացա: Ընկա հիվանդանոց: Ինձ վիրահատեցին: Դա շատ թեթև վիրահատություն է, ինչպես կույրադիքը, և շատ տղամարդկանց մոտ է այն կատարվում: Շատերը երկրորդ օրը տուն են գնում: Իսկ ես... երրորդ օրն է՝ ջերմությունս 40-ից չի իջնում: Վիճակս ծայրահեղ վատ է՝ ո՛չ նստել, ո՛չ կանգնել, ո՛չ ուտել, ո՛չ խմել..., բացարձակ ոչինչ չեմ կարող անել: Անցնում է ևս 5 օր, ջերմս չի իջնում 40-ից: Հրավիրում են մի պրոֆեսորի՝ իր խորհրդակցաններով. նայում է, ամեն կողմից ուսումնասիրում, և քանի որ գլուխ չի հանում, մի եզրահանգման է գալիս.

-Դու երևի միչետ (մուսուլմանական եկեղեցի) չես գնացել, սադախ (զոհ) չես տվել:

Բայց ես գնացել էի միչետ և զոհաբերություն էլ արել էի, որ ինձ համար լավ աղոթեին. վիրահատության էի գնում և, բնականաբար, անհանգստություն ունեի:

-Միչետ գնացել եմ, զոհաբերություն արել եմ, ինձ համար աղոթել են...

Նայեց ինձ, նայեց... ու վերջնական եզրահանգումն արեց.

-Ալլահը քեզ կփրկի, - ու գնաց:

Դրանից հետո կարծես ես հաս-

կացա, որ ինչ-որ լուրջ բան է կատարվում ինձ հետ:

Այդ օրերի ընթացքում շատ բժիշկներ էին ինձ գննել, այդ օրն էլ կոնսիլիում հրավիրեցին, նորից գննեցին ու ասացին.

-Դու ավելի լավ է ել այստեղ չմընաս: Լավ է՝ տուն գնաս:

Կինս հուզվեց, լաց եղավ: Նա էլ հասկացավ, որ արդեն վերջն է: Կեսգիշերին իմ բոլոր ցավերին ավելացավ մի ավելի անտանելի ցավ. կարծես ինչ-որ մեկը ձեռքը մխրճել էր կերակրափողովս ստամոքս ու այնտեղից ուժով քաշում, պոկում էր ինչ-որ բան: Ու ես հասկացա՝ ես մեռնում եմ: Իմ հոգին դուրս էր գալիս իմ մարմնից: Ու ես տեսնում եմ՝ աչքերիս առջևով կադրերի պես անցնում է իմ ապրած կյանքը, ինչ վատ արարքներ արել էի, բոլորը, բոլորը: Ես հասկանում եմ՝ ես մեղավոր եմ, և պետք է մեղքերի թողություն խնդրեմ Ալլահից: Մտածում եմ՝ նախ ներողություն խնդրեմ բոլոր մարդկանցից, ում նեղացրել եմ: Ու դիմեցի Աստծուն.

-Ալլահ, ների՛ր ինձ և կյանք տուր հանուն երեխաներիս:

Հանկարծ իմ առջև մի լույս կանգնեց՝ Հիսուս Քրիստոսը, և նայում է ինձ.

-Որդի՛ս, քեզ վա՞տ ես զգում:

-Այո՛, վատ եմ զգում,- ասացի:

-Դու Ինձ հավատու՞մ ես:

Մտածում եմ՝ ինչպես կարող եմ ես Նրան հավատալ, մենք՝ մուսուլմաններս, Նրան միշտ համարել ենք ռուսների Աստված, իսկ ես դազախ եմ: Նա նորից հարցրեց.

-Դու Ինձ հավատու՞մ ես:

Այդ ցավերի մեջ ես ուրիշ բան չէի կարող մտածել. միայն ազատվել ցավերից, միայն կյանք ստանալ: Գիտակցում էի՝ առանց հավատքի ոչինչ չեմ ստանա: Եվ եթե հիմա ես մեռնեմ ու կանգնեմ Ալլահի առաջ, ես Նրան կասեմ՝ Դու ինձ չփրկեցիր, իսկ Նա կասի՝ Ես ուղարկեցի քեզ Փրկողին, բայց դու չհավատացիր: Այս մտքերը պտտվեցին իմ գլխում, և ասացի՝ հավատում եմ, որ Ալլահը Քեզ ուղարկեց, որ ինձ փրկես: Նա ասաց.

-Վեր կաց քայլիր:

Ես, որ յոթ օր անգամ գլուխս բարձրացնել չէի կարողացել, միանգամից ոտքի կանգնեցի: Մինչ կինս կգար, հասցրեցի սափրվել: Կինս ներս մտավ: Նրա առաջին ռեակցիան գիտե՞ք՝ ինչն էր. նա ուշաթափվեց: Հետո պատմեցի՝ ինչ էր կատարվել: Խնդրեցի կնոջս, և նա ինձ համար Նոր Կտակարան քերեց: Կարդում էի մեծ ծարավով, և ներսս անասելի ուրախություն էր լցվում: Դուրս գրվեցի, եկա տուն: Բոլորին պատմում էի, թե ինչպես եմ հանդիպել Հիսուսին, ինչպես է ինձ կյանք տվել: Սկզբում նրանք էլ ինձ հետ ուրախանում էին: Հետո հարազատներս սկսեցին.

-Դու մեզ անարգանք ես քերում, դու մի՛ ասա՝ Հիսուսն է բժշկել: Դու

լռի՛ր, թեկուզ և հավատում ես Նրան:

-Ես չեմ կարող. Մուրբ Գրքում գրված է՝ ով ամաչի իմ անունը դավանել մարդկանց առաջ, Ես էլ նրա անունը չեմ դավանի Հայր Աստծու առաջ: Կնոջս հարազատները սպառնացին, որ իրենց աղջկան կտանեն, և այդպես էլ արեցին: Կնոջս ու երեխաներիս վերցրին ու ինձ դուրս շարտեցին այն տնից, որում ապրում էի: Հայտնվեցի փողոցում տնային հագուստներով: Նոյեմբեր ամիսն էր, Ղազախստանի հյուսիսը, սարսափելի ցուրտ: Ինձ ուղղակի ոտքերիցս ու ձեռքերիցս բռնեցին ու դուրս շարտեցին: Ես վատ զգացի. Կինս չկա, երեխեքս չկան, գումար չունեմ, հագուստ չունեմ, բոլորն ինձնից հրաժարվել են..., ես ինչպես պիտի ապրեմ: Հասկացա, որ այդպես չեմ կարող, ու բարձրաձայն կանչեցի.

-Հիսու՛ս, ես հրաժարվում եմ քեզանից: Ես չեմ կարող այսպես ապրել: Հենց այդ պահին լսեցի.

-Ինձ հալածել են, քեզ էլ են հալածելու:

Ես գետին ընկա:

Հետո մտածեցի՝ աղոթեմ.

-Տե՛ր, թող հագուստս գոնե տան:

Մեկ էլ ձայն եմ լսում.

-Է՛յ, Հիսու՛ս (նրանք ծաղրանքով էին ինձ այդպես կանչում), բռնի՛ր,- ու ինձ են մետում հագուստս: Ես այնքան ուրախացա, որ տաք հագուստ ունեմ ու փառք տվեցի Հիսուսիս: Արագ հագա, տեսնեմ՝ կոշիկի մեկը չկա: Նորից խնդրեցի՝ Հիսու՛ս..., և նորից լսում եմ՝ ինձ են կանչում, և սապոզը ուղիղ ճա-

կատիս: Դրա համար էլ շատ գոհացա: Գնացի մեր եղբոր՝ Նիկոլայի տուն, գնալու տեղ չունեի:

Որոշեցի մորս զանգել: Նա էլ ինձ մերժեց:

-Եթե քո ընտրությունը Հիսուսն է, դու մայր չունես:

Նույնը ասաց հայրս, նույնը՝ հարազատներս: Ես մորս շա՛տ-շատ եմ սիրել, և դա ծանր հարված էր ինձ համար: Այնպես որ գիշերը երբ արթնացա, ամբողջ բարձս ջուր էր, քնած ժամանակ այնքան էի լացել: Մեկ օրում ես զրկվեցի ամենքից: Ու նորից կանգնեցի ընտրության առաջ՝ ընտանիք, հարազատներ, թե՛...: Ընկա ծնկներիս. խնդրեցի՝ խոսի՛ր ինձ հետ, Հիսու՛ս: Վերցրի Սուրբ Գիրքը, բացեցի, և Տերը խոսեց: Արդյո՞ք պատահականություն էր, որ հենց այս Խոսքը բացվեց՝ **Նաայա 41:10**.

«Մի վախճանար, քանզի ես քեզի հեյր եմ. Մի զարհուրի՛ր, վասն զի ես քու Աստուածդ եմ. Քեզ պիտի զօրացնեմ և քեզի օգնութիւն պիտի ընեմ, Ու իմ արդարութեանս աջովը քեզ պիտի բռնեմ: Ահա քեզի դէմ ամէն բարկացողները Պիտի ամէնան ու պիտի պարկառռին. Ու քեզի հեյր վիճող մարդիկը Չեղածի պէս պիտի ըլլան ու պիտի կորսուին: Քեզի հեյր կռուող մարդիկը Պիտի փնտրես ու պիտի չգտնես. Քեզի հեյր պարտեալս ընող մարդիկը Չեղածի պէս ու ոչինչի պէս պիտի ըլլան: Զանգի ես քու Տէր Աստուածդ եմ, Որ քու աջ ձեռքէդ կը բռնեմ, ու քեզի կ'ընես, Մի վախճանար, ես քեզի օգնութիւն կ'ընեմ»:

Փակեցի գիրքը ու ծունկի եկա, գղջումով ներում խնդրեցի, որ մի պահ երերացի, մի պահ մտածեցի, որ այլևս հույս չկա, ելք չկա:

Օրերն անցնում էին, ու ամենադժվարն այն էր, որ ես բացարձակ անորոշության մեջ էի. չգիտեի՝ հետոն ինչ է լինելու: Բայց Տերը ինձ տարավ դժվարությունների միջով, և հասավ այն պահը, որ կիցս ու երեխաներս կողքս էին, և մենք միասին փառաբանում էինք մեր Հիսուսին: Մի օր էլ գիտե՞ք՝ հայրս ինչ հարց տվեց ինձ.

-Նուռլա՛ն, երբ դու մեռնես, քեզ ի՞նչ կարգով պիտի թաղենք. ինչ է, խա՞ջ պիտի դնեն հողաթմբիդ վրա. դա մեզ՝ դազախներիս համար «պագոր» է:

-Պա՛պա, ճիշտն ասեմ, ես չեմ շտապում մեռնելու, - նույնիսկ կատակեցի, - և ընդհանրապես որդիներն են հայրերին հողին հանձնում: Հետո էլ դրա մասին դեռ չեմ մտածել: Բայց կարծում եմ՝ ինչ-որ ձևով կթաղեն: Հետո, իհարկե, Աստծո Խոսքով պատասխանեցի հորս հարցին.

-Երբ ես մեռնեմ, կստանամ մոր կյանք, որ մեզ է պատրաստել Հիսուս Քրիստոսը:

-Այդ դեպքում մե՞նք որտեղ պիտի լինենք,- խիստ մտահոգ հարցրեց հայրս:

-Պա՛պա,- ցավով ասում եմ հորս, - դուք այնտեղ չեք լինի: Դուք գնալու եք մահվան, որպեսզի մտնեք մահվան գիրկը, որտեղից էլ՝ հավիտենական դատապարտում: Իսկ ես գնում եմ մահվան, որ հայտնվեմ կյանքի գրք-

կում, որը թողել է ինձ համար Հիսուս Քրիստոսը, որից հետո հավիտենական արդարացում: Աստված Հիսուսով մեզ հետ է մինչև մահը, մահվան պահին և մահից հետո:

Եվ հիմա ես բացարձակ վստահ ուզում եմ ասել բոլորիդ՝ Աստված մեզ հետ է մշտապես:

**Նորոշան Տուլեյնով
(Ղազարիստյան)**

Աստված բոլորի Աստվածն է

17 տարի է անցել: Ես և 6-ամյա աղջիկս հայտնվեցինք այնտեղ, որտեղից կենդանի դուրս չեն գալիս:

Ազգությամբ գնչու եմ՝ ցիգան: Մեր տաբորում (թափառախմբում) հավատքի մարդ չկար: Մենք 7 երեխա էինք: Հայրս լքել էր մեզ: Ծանրությունը մորս վրա էր: Նա կուռքեր ուներ և աղոթում էր իր կուռքերի առաջ: Թե՛ ուղղափառ, թե՛ կաթոլիկ՝ մեզ համար նույնն էին: Ու երբ մի անգամ մորս հարցրի, թե ո՞ր եկեղեցում են ինձ կնքել՝ ուղղափառ, թե կաթոլիկ, նա պատասխանեց. «Չեմ հիշում. խմած էինք»: Մեր գյուղը Մուկաչևո և Ուժգորոդ (մեկը ուղղափառ, մեկը՝ կաթոլիկ) քաղաքների միջև է և կոչվում է Սրեդնո: Չիերի առքուվաճառքով էի զբաղվում: Մեկ օրում կարող էի գնել, փոխանակել, վաճառել 20-30 ձի: Եվ ոչ ոք չէր կարող ինձ խաբել, բայց ես խաբում էի բոլորին: Ինքս ինձ ասում էի.

-Աո՛լյա, դու բոլորից խելացի ես: Բոլորին խաբում ես, իսկ քեզ ոչ ոք չի կարող խաբել:

Մեծ գումարներ էի ստանում խարդախություններիս դիմաց: Բայց ընտանիքումս խաղաղություն չկար: Տուն

էի գալիս միշտ հարբած: Հենց երեխաներս հեռվից տեսնում էին ինձ, անմիջապես բղավում էին՝ Կո՛լյան եկավ, և կինս պետք է հասցներ թաքնվել: Մեծ եղբորս ընտանիքը դարձի էր եկել, ու կինս մի օր ինձ խնդրեց.

-Արի՛՛ մենք էլ ապաշխարենք, ու մեր ընտանիքն էլ խաղաղ կապրի:

-Ի՞նչ է, ուզում ես ինձ մանա՞խ դարձնել, - բղավեցի նրա դեմքին:

Ես չընդունեցի այդ խոսքը, բայց երկինքը ընդունեց: Աստված գիտի՝ մեզ ինչպես կանգնեցնի:

Մի օր ես պայմանավորվեցի մի ծեր ուկրաինացու հետ՝ ձիերը փոխանակելու: Ես նայեցի նրա ձին և տեսա, որ իմ ձիուց 100 անգամ ավելի լավն էր:

-Որդի՛ս, - ասաց այդ ծեր պապիկը, - ինձ պետք է հանգիստ ձի: Սրան ես չեմ կարողանում ղեկավարել, անգամ ախոռից հանելը դժվար է:

-Ահա՛, տեսնո՞ւմ եք իմ ձին. որտեղ նրան կանգնեցնում եմ, նույն տեղում էլ նրան գտնում եմ:

Իրականում իմ ձին կաշին ու ոսկորներն էր և քայլել չէր էլ ուզում:

-Տղա՛ս, ինձ հենց այդպիսին էլ պետք է:

-Իսկ այդպիսի ձին փո՛ղ արժե,

հայրիկ, - պահը որսացի ես: Այսինքն՝ ես ոչ միայն իմ կիսասատկած ձին փոխանակում էի մի շատ լավ ձիով, այլև մի կտրիկ գումար էի ձեռք գցում իմ ճարպկությամբ, իսկ ավելի ճիշտ՝ խաբեբայությամբ:

Գնացի տուն: Հաջորդ առավոտ ձին լծեցի սայլին, որ գնամ ծերունուն, դեպի ինձ վազեց 6-ամյա աղջիկս: Ես երբեք երեխա հետս չէի վերցրել նման գործով գնալիս: Բայց այդ օրը, չգիտես ինչու, աղջկաս վերցրի: Նա նստեց սայլը, ու մենք գնացինք: Անդրկորպատյան լեռնային ճանապարհներով շատ էի անցել: Տեղ հասանք, փոխանակեցինք ձիերը, ծեր պապիկը ինձ տվեց նաև այնքան գումար, որ իմ ձին միայն այդքան չարժեր: Նոր ձին լծեցի սայլիս, ու շարժվեցինք: Չին այնքան ուժգին էր գնում, որ սանձը հազիվ էի պահում: Ինքս ինձանից գոհ, ինքս ինձ գովելով՝ սլանում եմ. «Կո՛ւյա, դու գերազանց ես, բոլորին այնպես հեշտությամբ ես խաբում, ամենախելացին, ամենախտրազետը դու ես»: Թեև ես դպրոց անգամ չեմ գնացել, բայց մտածում էի, որ ամենախմաստունը ես եմ: Այդ ժամանակ չէի հասկանում, որ իրականում ես ամենախիմարն էի: Ինձ հետ գործ բռնած մարդիկ հաջորդ օրն իսկ հասկանում էին իրենց խաբված լինելը: Բայց արդեն ոչինչ չէր կարող փոխվել: Ես, ուրախ իմ հաջողությունից՝ ձին՝ ընտիր, գրպանս՝ մեծ գումար, էլ ի՞նչ էր պետք. գրեթե թռչում էի այդ լեռնային ճանապարհով: Հանկարծ ձին դառնում է անկառավարելի: Ես այդ լեռներով մեկ անգամ չէ, որ իջել եմ: Չին չենթարկվեց, և մենք՝

ուղիղ ձորը՝ գահավիժում ենք 50մ բարձրությունից: Իսկ ներքևում ահռելի քարեր: Այդ պահին իմ միտքը միայն աղջկաս հետ էր: Սիրելիներս, Աստված միշտ մեզ հետ է. ներքևում՝ ձորի խորը հատվածում, երեխաները իրենց համար շրջան էին կառուցել՝ քարերով, որ մեջը ջուր հավաքվի՝ որպես փոքրիկ լողավազան: Ներքև գահավիժելիս սայլն ու ձին ընկան քարերի վրա ու ջախջախվեցին, իսկ ես՝ ուղիղ այդ ավազանի մեջ, մեկ ակնթարթ, և աղջիկս՝ կրծքիս: Մի՞թե սա պատահականություն էր: Այդ առույգ ձին՝ ջախջախված, երկաթե ամուր սայլը՝ կտորկտոր եղած, իսկ մեզ վրա անգամ քերծվածք չկա: Սա ինչպե՞ս կարող էր լինել: Վերևով անցնող մարդիկ, լսելով ձայնս, ինձ օգնության շտապեցին. նրանք ապշած էին.

-Սա հնարավոր բան չէ, սա հրաշք է...

Այդ հրաշքի հեղինակը Աստված էր, սիրելիներս: Հենց այդտեղ՝ այդ ջրի մեջ, ընկա ծնկներիս, ողբալով փառաբանեցի, ներում խնդրեցի Աստծուց և ասացի.

-Տե՛ր, ես ուզում եմ Քեզ ծառայել, բայց չգիտեմ՝ ինչպես:

Երբ վեր բարձրացանք, ես չքայլեցի դեպի տուն: Ետ դարձա այդքան կիլոմետրերը ոտքով, աղջկաս ձեռքը բռնած, գումարը վերադարձրի ծեր պապիկին...

Ես ու աղջիկս ոտքով տուն գնացինք՝ ևս 18 կմ: Կինս հեռվից տեսավ, մոտեցավ և առաջին անգամ ինձ տեսավ լացելիս.

-Այսօր մեր բակից կարող էին հանել երկու դիակ, -արտասուքով ասում

եմ կնոջս, բայց Աստված փրկեց: Հիշում ես, ասում էիր՝ ապաշխարենք. այսօր պիտի ապաշխարենք: Եվ ես ու կինս մինչև լուսադեմ դրսում ծունկի եկած աղոթում էինք: Լուսադեմին մըտանք տուն: Քնեցի: Երազ եմ տեսնում. դուռը բացվում է, և ներս է մտնում Հիսուսը.

-Դու կանչեցիր, Ես եկա: - Ու ցույց է տալիս ինձ մի ճանապարհ՝ անտառի միջով, որտեղից դուրս գալով՝ մենք տեսնում ենք աղոթքի տունը: Հետո իմացա, որ հենց այդ տեղում է աղոթքատունը: Ես հասկացա, որ Կենդանի Աստված է ինձ հետ գործում:

ՆԻԿՈԼԱՅ ՏԵԼԵԳԱՅԻ ԿՅԱՆՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Նիկոլայ Սերգեյի Տելեգայի կյանքի պատմությունը մի անգամ ես գալիս է հաստատելու Աստծո անսահման հզորության և սիրո մասին: Նիկոլայը ծնվել է 1963թ. օգոստոսի 23-ին Ուկրաինայի Ժիտոմիրի երկրամասի Ռուդն-Նիկոլաև գյուղում: Ընտանիքում մա չորրորդ զավակն էր՝ երեք քույրերից հետո: 1981-1983 թվականներին մա գորակոչվել է սովետական բանակ և իր ծառայությունն անցկացրել Լենինգրադի զինվորական օկրուգում:

Բացահայտ դավանելով իր հավատացյալ լինելը՝ Նիկոլայը դառնում է համընդհանուր արհամարհանքի և ատելության առարկա: Ահա թե ինչ է պատմում մա:

«Ես ֆիզիկապես այնքան ուժեղ էի, որ կարող էի ցանկացածից վրեժս առնել, սակայն Աստված ինձ շատ աննկատ ու նրբորեն բերեց այնպիսի մի վիճակի, որ ես խոնարհաբար անցա ծանր փորձությունների հորձանքներով, որոնք կանգնեցին իմ

առջև:

Երբ ես հայտարարեցի, որ ենթարկվում եմ միայն Աստծո օրենքներին, ինձ զցեցին մի մենախուց, ուր բացի այն, որ բետոնե պատերից ու առաստաղից զատ ոչինչ չկար, մաև հատակին լցրել էին մի քանի դույլ սառը ջուր: Քանի դեռ դուռը ետևիցս չէին փակել, նկատեցի, որ պատերն ու առաստաղը ծածկված են սառույցով, քանի որ դրսում 30 աստիճան ցուրտ էր: Սկզբում, ոչինչ, տանելի էր, բայց երբ ջուրն սկսեց թափանցել կոշիկներիցս ներս, ինձ սկսեց թվալ, թե ինչոր մեկը դանակը սիրտս է խրում: Ես կյանքում չէի էլ պատկերացնի, որ սովորական ջուրը կարող է այդպիսի մեծ ցավ պատճառել: Չգուժ էի, որ ինձ հետ ինչ-որ բան է կատարվում, հասկանում էի, որ շուտով գիտակցությունս կկորցնեմ, բայց չգիտեի՝ ինչ անեմ...: Սկսեցի աղոթել: Մինչ այդ ես չէի կարող պատկերացնել, թե որքան կարևոր է Սուրբ Գրքի Խոսքը, որ բացահայտում է Աստծուն երկրպա-

գելու անսահման մեծ արժեքը: Իրավիճակին մայելով՝ ի՞նչ փառաբանելու բան կար. արդեն գրեթե կորցնում եմ գիտակցությունս, միտքս չի աշխատում, որ կարողանամ հողաբաշխ մախադասություն կազմել, ուր մնաց թե Աստծուն փառաբանեմ: Բայց Աստծուն փառաբանելու ցանկություն առաջացավ, ու սկսեցի փառաբանել Տիրոջը: Այդ ժամանակ Սուրբ Հոգին այցելեց ինձ, և ես սկսեցի աղոթել ու երգել այլ լեզուներով, փառաբանել Տիրոջ գործը, ոչ թե նրա համար, որ ես սառը ջրի մեջ եմ կանգնած, այլ՝ որ այդ պահին ես զգացի Նրան որպես ինձ Հայր, որպես իմ Տեր Աստվածը: Ես նրան փառաբանության գոհ էի մատուցում՝ անկախ այն բանից, թե որտեղ և ինչ վիճակում եմ գտնվում: Չեմ կարող ասել, թե ինչքան ժամանակ այն տևեց, բայց երբ սկսեցի երգել, լսեցի, թե ինչպես եմ թակում մենախցի դուռն ու հրամայում, որ լռեմ: Բայց ես չեմ կարողանում լռել, որովհետև ներսիցս մի այնպիսի կյանքի աղբյուր էր բխում, որ անկարող էի լռեցնել: Ես այնպիսի վիճակում էի, որ ոչ ոտքերիս ցավն էի զգում, ոչ ցուրտը: Բայց երբ խցի դուռը բացեցին, ես կարծես մառախուղի մեջ լինեի, չէի կարողանում զանազանել ներս մըտնողների դեմքերը, կարծես ռուսական բաղնիքում լինեի, այնպիսի գոլորշու մեջ էի: Երբ մոտեցա դռանը, տեսա որ նրանք ինչ-որ անորոշության մեջ են...: Արագ դուրս քաշեցին ինձ, ու ավագ լեյտենանտ Կոնովալովը մտավ խուց՝ ջուրն ստուգելու: Երբ նա ձեռքը տարավ ջրին, շրջվեց դեպի զինվորներն ու՝

- Ինչո՞ւ եք տաք ջուր լցրել:

Երբ նա այդ ասաց, ես ուշադրություն դարձրեցի, որ խցի պատերի և առաստաղի սառույցը հալվել է: Այդ ժամանակ ես ոչինչ չէի զգացել, որովհետև ինձ համակել էր Տիրոջ ջերմությունը, ու թե երբ էր սառցակալած ջուրը վերածվել տաք ջրի, չէի նկատել: Հասկացա, որ Տերն ընդունել էր իմ գոհության աղոթքը և Իր հրեշտակին հրամայել, որ սառը ջուրը տաքի դարձնի:

Ծառայող տղաները երդվում էին, որ ամբարված սառը ջրից են լցրել... Կոնովալովը հրամայեց, որ այդ ջուրը դուրս թափեն և սառը ջուր լցնեն հենց իր ներկայությամբ: Յուրաքանչյուր դույլի պարունակությունն ինքն անձամբ էր ստուգում:

Մինչ ինձ նորից մենախուց կնետեին, ավագ լեյտենանտը նորից ձեռքը մոտեցրեց ջրին՝ համոզվելու, որ ջուրը սառն է: Համոզվելուց հետո երբ ինձ ներս հրեցին, հենց ոտքս դիպավ ջրին, այն նորից տաքացավ: Այդ տեսնելով՝ Կոնովալովը գոռաց.

-Դու՛րս բերեք նրան. այն արդեն տաք է:

Ներկաները քարացած կանգնել էին ու չգիտեին ինչ անել: Նրանք տեսան, որ Կենդանի Աստված այդտեղ ներկա է: Ես սրտումս ցնծում էի, և հոգումս վրեժխնդրության ոչ մի նշույլ չկար:

Չմայած, որ բոլորի համար պարզ էր, որ Աստծո գերբնական ներկայությունն էր ուղեկցում ինձ, այնուամենայնիվ մի քանի շաբաթ անց Լենինգրադի զինվորական դատախազությունից քննիչ հրավիրեցին իմ գործի կապակ-

ցությամբ, որպեսզի դատական կարգով որոշվի իմ պատիժը: Քննիչի գալու նախօրեի գիշերը երազումս տեսնում եմ, որ ինչ-որ մեկի աշխատասենյակում եմ, և անծանոթ մեկը դուռը բացում է, ներս նայում ու փակում: Լսում եմ մի ձայն. հրեշտակի ձայնն էր.

-Վերցրու՛ գրիչն ու գրի՛ր...

Ես գրեցի տասնվեց հարց: Երբ ավարտեցի, հրեշտակն ասաց.

-Առանձին գրի՛ր ևս երկուսը:

Դա շատ պարզ, հասկանալի երազ էր: Եվ երբ առավոտյան արթնացա, ոչ գրիչ կար, ոչ էլ թուղթ, բայց այդ բոլոր հարցերը կարծես ուղեղումս տպված լինեին: Մի քանի րոպե էլ չէր անցել, վազելով եկավ մի զինվոր ու ինձ ասաց.

-Քննիչ է եկել դատախազությունից, քեզ շտաբ են կանչում:

Ես այնքան հանգիստ էի, որովհետև համոզված էի, որ ես մենակ չեմ գնում. Աստված է ինձ հետ:

Շտաբի դռան երկու կողմում սպաներ էին կանգնած: Ես հանգիստ մտա սենյակ ու անսահման խաղաղ էի, այնպես, որ չեմ էլ հիշում, թե ինչպես եմ ողջունել նրանց: Քննիչը սկզբում մի փոքր բորբոքվեց, ապա ինձ հրավիրեց նստելու և ասաց.

-Ես մի քանի հարց ունեմ քեզ:

Նա սկսեց կարդալ առաջին հարցը: Ես նրան ասացի.

-Ես ձեր հարցերին չեմ պատասխանի:

-Ինչո՞ւ:

-Որովհետև, եթե դուք հավատացյալ լինեիք, ինչպես որ ես, մեր գրույցը օգուտ կբերեր: Բայց դուք ցանկանում

եք ինձ ոչնչացնել, դրա համար էլ այդ հարցերն եք պատրաստել: Դուք ինձ տասնվեց հարց եք տալու, - ասացի նրան, քանի որ երազիս մեջ տեսած անծանոթը հենց այդ քննիչն էր, ու ես անմիջապես հասկացա, որ այն, ինչ ասել էր ինձ հրեշտակը, վերաբերում էր հենց նրան:

Նա տեղից ուղղվեց ու զարմացած ասաց ինձ.

-Ինչ եք ասո՞ւմ...

-Դուք ինձ տասնվե՞ց հարց եք տալու:

-Այո՛...

-Ուզո՞ւմ եք ես այդ հարցերը ասեմ:

-Լավ, - ասաց նա, ապա հավաքեց իր բոլոր թղթերն ու ծածկեց ինձանից:

Ես հերթով ասում եմ, թե ո՛ր համարի տակ ո՛ր հարցն է: Երրորդ հարցից հետո նրա ձեռքերն սկսեցին դողալ, չորրորդից հետո քննիչն սկսեց ողջ մարմնով դողալ և զնալով նա սկսեց ցնցվել: Երբ տասներկուերորդ հարցին հասա, նրա ատամներն արդեն այնպես էին իրար զարնվում, որ շխկշխկոցը լսվում էր ողջ սենյակում: Հետո նա այնքան ուժգին էր դողում, որ ձեռքերում պահած թղթերը թռան ու ցրվեցին ողջ սենյակով մեկ: Եվ երբ վերջացրեցի բոլոր հարցերը, նա մի կերպ արտաբերեց.

-Հեռացե՛ք, հեռացե՛ք ինձանից, ես չեմ կարող Ձեզ քննել, Ձեր մեջ այնպիսի ուժ կա, որին ես դիմադրել չեմ կարող:

Աստծո ներկայությունն այնքան բացահայտ էր, որ ինձ թելադրվում էր, թե ո՛ր պահին ի՞նչ ասեմ:

-Եվ ևս երկու հարց, որոնք դուք չեք գրել, բայց ցանկանում եք ինձ ուղղել:

Երբ ես այդ երկու հարցն էլ ասացի, մա գլուխը բռնեց ու գոռաց.

-Բա՛ց թողեք ինձ, բա՛ց թողեք, ինձ մի՛ սպանեք, դու՛րս եկեք այստեղից, Դուք ազա՛տ եք: Դուք գիտեք մույնիսկ այն, ինչի մասին ես մտածում եմ: Ես ինչպե՛ս կարող եմ ձեզ հետ գրուցել:

Բոլորը համոզված էին, որ ինձ կձերբակալեն, ու երբ դուրս եկա, դռան առջև հավաքված սպաներն անմիջապես սկսեցին հարցնել.

-Ի՞նչ է, արդեն ձերբակալելու՞ եմ: Այդ բանում նրանք այնքան էին համոզված, որ մույնիսկ մեքենան էին

դռանը մոտեցրել՝ ինձ տեղափոխելու համար: Իսկ ես զարմացած հարցրի՝ ինչի՞՞ համար: Նրանք վազեցին դեպի քննիչի սենյակը, իսկ մա ոչ թե կատաղած էր զայրույթից, այլ վախի ու սարսափի մեջ էր: Նա սպաներին ասաց.

-Տարե՛ք դրան այստեղից, մա ազատ է, ուր ցանկանում է, թո՛ղ գնա:

Իսկ ես այնքա՛ն հանգիստ էի, այնքա՛ն անվրդով..., ու առաջին անգամ իմ կյանքում ապրեցի այն, ինչը կոչվում է՝ Հոգով Աստծո հետ հաղորդակցվել:

Տերը հոգում է մեր կարիքները Հավատա՛ և աղոթի՛ր...

Մենք ապրում էինք Օրիելյում (Մոլդովա), 90-ականներն էին, շատ դժվար տարիներ: Ես ու ամուսինս գնում էինք Աստծո տուն, ճանապարհին ամուսինս ասում է.

-Շուտով կցրտի, գոնե կես տոննա ածուխի համար մի կերպ գումար խնայեմք:

- Ինչպե՛ս խնայել: Միայն սննդի համար գումար կա:

- Արի մեր բոլոր հոգսերը վստահենք Աստծուն,- ասում է ամուսինս,- և մենք գնում ենք Աստծո տուն»:

Եկեղեցում աղոթում ենք, Աստծուն փառաբանում, երեկոյան վերադառնում ենք տուն: Արդեն մթնում էր: Մոտենալով մեր տանը՝ ցանկապատի մոտ տեսանք ինչ-որ մի մութ սար: Մոտեցանք և տեսանք, որ այդ սարը ածուխ էր: Հարևանուհուն հարցրինք՝ տեսել է, թե ով է բերել ածուխը: Նա ասաց, որ չի տեսել: Մեկ ուրիշին հարցրինք, նա էլ ասաց, որ ոչինչ չի տեսել:

Մենք 55 դույլ ածուխ տեղավորեցինք տնակում: Կես տոննա էր, որքան մեզ անհրաժեշտ էր: Այդ ածուխով երկու ծմեռ ապրեցինք, հետո զազ տեղադրեցինք: Գոմում դեռ ածուխ կար, և մենք որոշեցինք մնացած ածուխը տալ վառելիքի կարիք ունեցող եղբորը և խնդրեցինք դույլերով հաշվել, թե որքան էր մնացել: Եվ պարզվեց, որ այնտեղ էլի 55 դույլ ածուխ էր մնացել: Դա Տիրոջ հրաշքն էր:

Տերը զորեղ է օգնելու, պաշտպանելու մեզ և հոգալու մեր բոլոր կարիքները:

Լիդիա Դուբչակ

Փոքրիկ կրակը որչափ բան կայրե,
Մարդու լեզուն էլ նույն բանը կընե,
Միևնույն բերնեն կելլե օրհնություն,
Միևնույն բերնեն կելլե ն' անեծք:

Ինչպես կլինի, որ նույն աղբյուրից
Տարբեր տեսակի ջրեր դուրս ելլեն՝
Մեկը շատ տհաճ, պղտոր ու աղի,
Մյուսը՝ անուշ ջուր կհոսեցնի:

Աստվածաշունչը ասում է նաև
Անիրավության տիեզերք է լեզուն,
Մահաբեր թույնով լեցուն է ու չար,
Գեհենից է նա բռնկվում հաճախ:

Իմաստունների լեզու պիտ խնդրենք,
Աստծո Խոսքերը մեր սրտում դնենք,
Նմանվենք Աստծո Որդուն Միածին
Եվ Աստծո Խոսքով օգնենք հոգնածին:

**Գագիկ եղբայր (Չարբախի տարածք)
(Բանաստեղծությունը տրվել է աղոթքի ժամանակ)**

ՍԻՐԵԼԻ՝ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐ

Աստված սիրում է ձեզ և ուզում է, որ դուք հավատաք Իրեն ու փրկուքյուն ունենաք: Այդ մասին **Հովհաննու 3:16**-ում կարդում ենք. «Որովհետև Աստված այնպես սիրեց աշխարհը, որ Իր միածին Որդուն ւրվեց, որ ով Նրան հավատաւ՝ չկորչի այլ հավիտենական կյանք ունենա»: Եթե դուք ուզում եք ավելին լսել ու իմանալ Աստծու և Նրա Խոսքի մասին, կարող եք դիմել հետևյալ հեռախոսահամարներով:

ԵՐԵՎԱՆ

Ավան	093 81-31-53	Մալխասյան Օնիկ
Զեյթուն	055 66-82-06, 099 66-82-06	Ադինյան Լևոն
Էրեբունի	093 53-43-68	Բարսեղյան Մնացական
Կենտրոն	094 84-35-04	Պետրոսյան Հայկ
Կոմիտաս	093 26-20-72	Ալավերդյան Սարգիս
ՀԱԹ (Բանգլադեշ)	055 72-28-12, 093 38-12-42	Հովհաննիսյան Գևորգ
Նորքի զանգված	099 87-38-88, 077 87-38-80	Ղազարյան Ահարոն
Նորքի զանգված	091 16-49-45	Անտոնյան Արթուր
Շենգավիթ, Չարբախ	077 55-57-55	Ամիրջանյան Արմեն
Աջափնյակ	093 83-71-31	Վարդանյան Անդրանիկ
Քանաքեռ	093 53-25-26	Ամիրբեկյան Հրահատ
3-րդ մաս	093 83-71-31	Վարդանյան Անդրանիկ

ՇՐՋԱՆՆԵՐ

Արմյան	094 91-43-24	Քելիշյան Զանիկ
Ալավերդի	094 30-80-40	Դավիթյան Վալերի
Աշտարակ	098 01-72-60	Մկրտչյան Անդրանիկ
Ապարան	093 77-06-70, 071 77-06-70	Գասպարյան Միշա
Արարատ	094 20-60-36	Ներսիսյան Նորիկ
Արբիկ	077 70-28-38	Փիլոյան Պողոս
Արմավիր	077 84-45-05	Ալվազյան Վազգեն
Արտաշատ	093 72-48-88	Համբարձումյան Վաչագան
Արտաշատ (գյուղերը)	093 83-71-31	Վարդանյան Անդրանիկ
Արտաշատ (Ագատավան)	077 28-75-91	Սամվելյան Պերճ
Գավառ	093 68-84-92	Մանուկյան Վարուժան
Դիլիջան	093 18-77-33	Սահակյան Սասուն
Եղեգնաձոր	077 40-26-24	Մարտիրոսյան Արզուման
Զորավան, Եղվարդ	098 85-05-02, 091 24-53-60	Մկրտչյան Մասիս
Զանգեզուր	094 00-94-08	Մարդյան Միեր
Էջմիածին	093 18-75-30	Սուկա, Էդիկ
Հրազդան	094 22-33-15	Օհանյան Աշոտ
Արգախ	094 00-94-08	Մարդյան Միեր
Ճամբարակ (Կարմիր)	093 18-77-33	Սահակյան Սասուն
Մասիս	091 71-62-64, 093 71-62-64	Հարությունյան Սելափ
Մարտունի	093 86-30-13	Արշակյան Մելիք
Նոյեմբերյան	094 92-01-90	Նավասարդյան Ռուբեն
Շիրակի մարզ	099 30-79-69	Գարմանյան Գրիշա
Չարենցավան	093 28-64-13	Հայրապետյան Գևորգ
Սպիտակ	094 92-00-03	Խաչատրյան Արտակ
Սևան	093 48-76-43	Նաղարյան Արթուր
Վանաձոր	099 88-05-50	Խաչատրյան Արտակ
Վանաձոր	093 08-71-29	Նազարյան Ավետիք
Վարդենիս	094 91-44-80	Նշանյան Տոնիկ
Վեդի	094 03-26-16	Աղաբեկյան Գառնիկ (Ռուբիկ)
Տաշիր	093 09-84-33	Սուրիսյան Նորիկ
Տավուշ	093 43-72-33	Օհանյան Արթուր

www.barilur.org
info@barilur.org